

hajati od gomilj ali grobelj, ki jih je tu v rovani veliko videti. Mudil se tu nisem nikjer, ker se ne maram vsake pol ure vstavljati.

Akoravno sem po tem potu pred 20 leti uže prestavljal svoje popotne noge, se nisem mogel na vse spominjati, kar sem ob potu zagledal; vendar se je nad kako rečjo še vjel moj spomin; tako nad gradom ob cesti — imena ne vem — do katerega pelje mal drevo-red in v katerem sem bil dijak takrat tako dobro pogosten. Zato se vstavim in zrem proti gradiču, ki je kake dobre tri streljaje od ceste, kar zaslišim za sabo glas:

„Glavo stavim, da je to B.....! Le pogledjte ga, če ni ravno tak, kakor je namalan, samo suknjo ima namesti peruti“.

Jaz se naglo zasučem in pred mano stoji krepek mož pa dve čili dekleti, on s koso, oni pa z grabljami na rami.

„Kaj vruga! Kako me pa poznate?“ — prašam jaz zavzet.

Punci se spustite v smeh in pokažete grablje, mož, menda oče, se šaljivo namiži, pa gredo vsi z glasnim smehom, želeč mi srečno pot pa da bi me kak nemškutarsk pajk ne vjel. (Dal. prih.)

Politične stvari.

Pravnega ministra dr. Pražaka ukaz na predsedništvo graške nadsodnije.

Vendar se je g. dr. Pražak spomnil, da v Avstriji živé Slovenci tirjajoči svoje narodne pravice. Dolgo pomagale niso pritožbe zoper nerednosti in protipostavnosti graške nadsodnije, katera je popolnem prezirala in tako rekoč z nogami teptala uže prej od ministerstva nam zagotovljene pravice.

Temu je sedaj vendar konec, slovenski jezik vpe-ljan je po mnogih ovirah v sodnije.

Ministerstvo izdalo je ukaz od 18. aprila t. l. št. 20.513, ki nam pové, da je pravno ministerstvo med zadnjimi dvajsetimi leti skrbno na to pazilo, da mu ni izginilo izpred pogleda vprašanje, kako bi se uredila raba v deželi navadnih jezikov pred sodnijami v okrožji nadsodnije graške.

Nam prostora primanjkuje, da bi objavili ves ukaz, ki se upira na ustavni zakon in druge v prejšnjih letih uže izdane ukaze tičajoče se vpeljave slovenskega jezika v urade.

Kako odločno se glasi ukaz na nadsodnijo v Gradcu, razvidimo iz sledečih besed pravosodnega ministra:

„Pri tem stojim jaz kot voditelj justičnega ministerstva na stališči, katero je justično ministerstvo med dvajsetimi leti za pravo priznavalo, to je — na stališči, da je samo vladni in izvrševalni oblasti na podlagi v polnem obsegu pristoječih pripomočkov in virov dodeljeno, faktum določiti, koliko se je slovenski jezik uže razvil in koliko da je sposoben za sodnijsko rabo; da pa nasprotno sodnije niso poklicane, ta faktum od slučaja do slučaja preiskovati, ter se eventualiteti nasprotujočih si odločb izpostavljati, temveč, da je sodnijam dolžnost, enkrat za vselej po kompetentni strani izrečeno dejansko razmero svojim razsodbam v podlago jemati. Sploh po mojem mnenji ni naloga sodnijam, jeziku, ki ga državna uprava kot v „deželi navadnega“ pripoznava, po zakonu mu zagotovljeni pristop k sodnijam stalno zabranjevati; in če sodnije slovenske vloge samo zategadel a limene odbivajo, ker je prošnjik tudi

nemškega učen, tako vidim v tem priprosto, a kratkonikar zakonito sredstvo, s katerim se celo vprašanje o enakopravnosti a limine odbija!

Posebno pa moram zahtevati, da se določilo četrtega odstavka v ukazu na prvem mestu imenovanem, to je v ukazu od leta 1862., ki splošno določuje, da se morajo slovenske vloge sprejemati, kakor tudi dopolnjoče določilo poznejšega ukaza od leta 1866., ki takim vlogam vse pri kazenskem in civilnem postopanju se nahajajoče vloge in posebno tudi pravne tožbe prišteva, strogo izpolnuje, in da se to izpolnjevanje dalje ne skrčuje na slučaj, če vložnik ni učen nemškega jezika.

C. kr. nadsodnijski prezidij naj ta ukaz nadsodniji in vsem sodnijam v omenjenih pokrajinah polnoobsežno v izpolnjevanje naznani ter tudi državnemu nadsodništvu objavi z dostavkom, da se ima po njem ravnati, ter ga tudi državno-pravdniškim organom v imenovanih okrajih dostaviti.“

Mi smo zadovoljni s tem, in prepričani smo, da je ta ukaz, kakor „Slov. Narod“ pravi, najboljši in največi vspeh, ki smo ga dosegli pod vlado grofa Taaffe-a.

Naši dopisi.

Z Dunaja 2. maja. — V mojem zadnjem dopisu se nahaja velika tiskovna napaka gledé ogerske delegacije, ta je namreč menj privolila skupni vladi 2 milijona in ne 4 milijone. — Razen tega je izid skupnega glasovanja obeh delegacij pokazal, da se ni to zgodilo, kar so „Novice“ pričakovale in ves drugi politični svet, ampak ravno nasprotno, pri skupnem glasovanju sprejeta je bila manja svota, po sklepu ogerske delegacije, ker od 18 poslancev ogerske delegacije, ki so prvič glasovali za vso svoto, je samo eden ostal mož beseda, 17 pa jih je glasovalo nasproti in poleg teh še 8 levičarjev avstrijske delegacije, kateri so v naši delegaciji tudi glasovali poprej za vso svoto. Vzrok temu izidu je neki strah, da bi se ne uvedla v Bosni in Hercegovini vojaška vlada in prvi nasledek onega glasovanja je bil odstop skupnega denarnega ministra Slavj-a. Političen program njegovega naslednika pokazal bo odločilne namene o upravi zasedenih dežel za bližnjo prihodnost.

Sodnijska preiskava, oziroma konečna obravnava, bolj in bolj jasno kaže, koliko so zakrivile mestne in policijske oblasti grozno nesrečo pri požaru „Ringteatra“. — Zadnji ukaz pravosodnega ministra, s katerim nadsodniji graški zaukazuje sprejemati slovenske vloge v vseh slovenskih in slovensko-nemških okrajih, je zeló oster in odločen, priobčuje ga od besede do besede včerajšnji „Vaterland“; ali bo pa imel zaželeni vspeh ali ne, to bomo prav kmalu videli. Časniki trdijo, da je graška viša sodnija sklenila, se ravnati za naprej po tem ukazu.

Dalmatinski poslanec dr. Monti odložil je poslanstvo, ker mu je bilo nemogoče glasovati za nov „col“ na žito, kavo itd. za deželo dalmatinsko, katera pred 2 leti še te vrste davka poznala ni, temveč ga bila popolnem prosta; tudi imenovanje Laturja za deželnega šolskega nadzornika ter imenovanje mladega Conrada za okrajnega glavarja, katerih nobeden ne zna ne hrvaškega ne laškega jezika, je Monti-a globoko žalilo. Drugi dalmatinski poslanci čutijo sicer enako, vendar pa za zdaj postopajo še drugače in glasovali so včeraj, ko je bil nov col na kavo sprejet z večino 27 glasov, tudi za ta davek. — Drugo polovico tega meseca ima prenehati zborovanje državnega zbora. — Ravno zdaj ob $\frac{3}{4}$ 1. uri pričela se je obravnava o uvožnini na žito, vpisanih je 25 govornikov.